

عنوان مقاله:

بررسی توالی فضاهای حمام های سنتی ایران (نمونه مطالعاتی حمام بازار و حمام دوقلو ی شبستر)

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سیدکمال هاشمی - دکتری معماری منظر، گروه معماری، مدرس موسسه آموزش عالی رشدیه تبریز (غیردولتی، غیرانتفاعی)

میرعطاء طباطبائی کوشکی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری موسسه آموزش عالی رشدیه تبریز (غیردولتی، غیرانتفاعی)

خلاصه مقاله:

حمام عمومی در زمره ی ابنیه ی عام المنفعه ای هستند که با ظهور دین اسلام، در سراسر قلمرو اسلام بیشتر از قبل گسترش یافتند. متأسفانه از آغاز دوران اسلامی تا قرن هشتم هجری قمری، نمونه ای پابرجا از حمام های عمومی در ایران باقی نمانده است، اما از دوره ی صفوی به ویژه قاجار حمام های عمومی بسیاری در سراسر ایران هنوز پابرجاست. در دوره های تاریخی مختلف شکل و معماری حمام های ایران دستخوش تغییرات شده است، اما نحوه ی استقرار فضایی آن ها همواره از الگوی ثابتی پیروی می کند. در این مطالعه با استفاده از روش تحقیقی -توصیفی و گردآوری منابع کتابخانه ای به بررسی توالی فضایی حمام های عمومی قدیمی پرداخته شده است. حمام های بررسی شده در دوره های متفاوت قرار دارند و غالباً با ترکیب بندی پلانی مشابه بر اساس هندسه هشت ضلعی فضاهای اصلی بینه و گرمخانه شکل گرفته اند. سیر حرکتی در فضاهای حمام ها به ترتیب هشتی ورودی، بینه، نشیمنگاه، بینه، میاندز، گرمخانه، نشیمنگاه گرمخانه و خزینه است. اغلب از مصالح سنگ، آهک و ساروج ساخته شده اند و معمولاً به جز کاربندی تزئینات دیگری در آن ها به چشم نمی خورد. از جمله مهم ترین تفاوت ها می توانیم به احداث حمام های بزرگتر و وجود چال حوض در برخی حمام های مناطق گرم جنوبی اشاره کرد.

کلمات کلیدی:

حمام تاریخی، توالی فضایی، حمام دوقلو، حمام بازار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1959702>

